

Tekst gwarowy — Czerwonka 1

Autor: Monika Kresa

{smoothgallery image=F851.jpg&title=Teresa Wyganowska&caption=Teresa Wyganowska}Teresa Wyganowska – urodzona w Pokośnem (gmina Suchowola, kilka kilometrów od Czerwonki). Wykształcenie podstawowe. Mąż pochodzi z Czerwonki, ma wykształcenie średnie. Pani Teresa całe życie mieszkała najpierw w Pokośnem, potem w Czerwonce, nigdzie nie wyjeżdżała na dłużej (poza sporadycznymi wyjazdami do Częstochowy czy do Warszawy do lekarza).

Tradycja i współczesność
{vm}T091.mp3|L{/vm}

Kiedyś co tutaj było? Kowal. {tt}kował, miękka wymowa l’ sygnalizowana apostrofem|Kawa’{/tt} był, wszystko {tt}ł przedniojęzykowo-zębowe, sygnalizowane w całym tekście pogrubieniem|było{/tt} swoje, nie, tedy wszystko, {tt}nikt, przejście k w ch w grupie kt|nichto{/tt} ni kupował, wszystko swoje, dawali, warzywo, nie warzywo, wszystko, tylko tera to tam o robio, no. Ale też tak {tt}kowała, akanie, tj. tu nieakcentowane o wymawiane jako a|kawala{/tt} nie ma, już koso i nie {tt}koszą, akcent na ostatniej sylabie (oksytoniczny), odnosowanie ą w wygłosie, brak mazurzenia|kośszo{/tt}, cepami nie młóco, maszynami, niestety, już wszystko, zmieniłoa {tt}Półmiękka wymowa środkowojęzykowej ś’ie{/tt}, no bardzo zmieniło sie... Jak ja jeszcze byłam {tt}nawet młodą, nieudźwiężniająca fonetyka międzywyrazowa, o nieakcentowane wymawiane jako a (akanie), rozłożona wymowa ą|nawet młodoam{/tt}, to w szkole {tt}organizowali, akanie (o nieakcentowane wymawiane jako głoska bliska a)|aorganizoawali{/tt} komedyjki takie różne, przedstawienia różne, brałam dużo udziału w tym. To jeszcze było w Pokośnem, do szkoły chodząc i ze szkoły różne tance, rozmaite, różne te strouje te. Są takie spódnicy, baby nosili kiedyś, naszywanea, {tt}długie, ł przedniojęzykowo-zębowe i akanie (tu nieakcentowane e wymawiane jako głoska bliska a)|długiea{/tt} z takimi koaronkami różne, jeszcze gdzieś tam może na górze jest. Z tych {tt}tradycji, upowszechnienie końcówki – ów w dopełniaczu liczby mnogiej rzeczowników niezależnie od ich rodzaju gramatycznego|tradycjów{/tt}, było ale już tera nie ma, zanikło. Bo nie ma młodych, my już stare, to co tam, nie dasz rady, no to co tam, nie robisz nic i tak, o. Są jeszcze tradycje różne. Ale {tt}uż nie, nieudźwiężniająca fonetyka międzywyrazowa|jusz nie{/tt} już tylko tak, {tt}wesele, akanie (tu nieakcentowane e wymawiane jako głoska bliska a), półmiękka wymowa środkowojęzykowej ś|weas’iele{/tt} jeszcze tradycyjne jest, pogrzeb tradycyjny jest, no i chrzciny tradycyjne spotykajo, że podajo {tt}apostrof sygnalizuje półmiękką wymowę środkowojęzykowej dź|dz’ieciaka{/tt} do chrztu. No to jest jeszcze tradycja. Nie ma teygo, jusz jakie może dziesięć lat jusz nie ma tego, co było kiedyś. Byli zabawy to jak {tt}latem, miękka wymowa l’|liatem{/tt} u stodołach, dz’is jusz nie ma tych zabawów. A jeszcze kiedys’ to poa mieszkaniach, to byłoa {tt}muzykanty{/tt} byli, no i grali tutaj, o tam u kogoś gdz’ie młodych dużo było, to poproszo i grali i tańczyli, byłoa więcej rozrywki było, różne takie przyśpiewki śpiewali.